

VI.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov angaaende Børns og unge Menneskers Arbeide i Fabrikker og Værksteder m. m.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 23de Januar 1873.)

Efterhaanden som Industriens Udvikling har medført Nødvendigheden af en større Arbeidsdeling, og denne i Forbindelse med Benyttelsen af Maskiner gjør det muligt ved mangfoldige Arbeider i et langt større Maal end tidligere at nøies med Børnets og Kvindens svagere, men ogsaa billigere Kræfter, er Anvendelsen af disse ogsaa her i Landet bleven mere og mere udbredt. — I nogle Industriegrene ere Kvinderne, i andre Børn og ganske unge Mennesker det langt overveiende Antal af Arbeidere, samtidig med at de nu benyttes til Medhjælp under meget ugunstigere Betingelser end tidligere, da hver enkelt Bedrift kun beskæftigede ganske faa Børn eller unge Mennesker, der sædvanlig havde deres Hjem hos Arbeids giveren. — Det erkjendes derfor, at der er god Høie til allerede nu at søge ved Lovbestemmelser at værne imod Misbrug af de Umyndige og Svage, hvorunder ikke blot disse, men ogsaa Samfundet og selve Industrien ville lide, om end Følgerne ofte først efter lang Tids Forløb kunne blive aabenbare. — Men som Hensynet hertil ganske vist er fyldestgjort ved de i nærværende Lovforflag indeholdte Bestemmelser — i nogle Henseender noget stærkere, end Udvalget for Tiden kan anse det aldeles nødvendigt — saaledes maa der dog ikke mindre tages Hensyn til, at passende Arbeide i den tidlige Alder baade er nyttigt for Børnene selv og en Betingelse for, at de senere kunne naae en fagmæssig Dygtighed, samt at tillige deres Arbeidsfortjeneste ofte er et nødvendigt Bidrag til, at deres Hjem kan bevares for dem, og at deres Forældres Selvstændighed kan opretholdes. Derhos har Industrien ganske vist et Kras, som om det end maa vige for Hensynet til Børnenes og de unge Menneskers legemlige og aandelige Sundhed og Kræfter, dog bør paaagtes, og saa vidt det ikke kommer i Strid med dette Hensyn, ikke bør sættes til Side. Da der aldeles savnes et Overblik over dette Kravs Beskaffenhed og over Forholdene

paa de forskjellige Arbeidssteder, paa hvilke Loven skal finde Anvendelse, saavel som over de Betingelser, under hvilke Arbeidet paa disse foregaar, og der ei heller foreligger Oplysning om, at egentlig store Misbrug eller i alt Fald i større Omfang have fundet Sted, vil der imidlertid være al Opfordring til at være meget varsom med at give almindelige Regler, hvis Overholdelse derhos baade af Forældre og Arbeids givere ikke ganske Lidet vil komme til at bero paa, at de erkjendes at være billige til alle Sider, saa at det betragtes som uhæderligt og virkelig strafværdigt at overtræde dem. Har Udvalget derfor end i det Væsentlige kunnet tiltræde Lovforlagets Hovedbestemmelser, har man dog troet, at disse dels kunde behøve enkelte Tilføininger, dels paa enkelte Punkter burde lempes Noget og har derfor fiiilet de nedenansførte Endringsforflag, til hvis Begrundelse Udvalget tillader sig at bemærke Følgende:

Det er, siden Næringsloven traadte i Kraft, blevet mere og mere sjældent, at der oprettes Lævekontrakter eller Arbeidskontrakter mellem Arbeids givne og de unge Menneskers Forældre. Derved bliver det Forhold, hvori saadanne unge Mennesker komme til deres Arbeide, meget løst, hvad der ikke mindre er uheldigt for Børnet og det unge Menneske end for Arbeids givne; men denne Løshed medfører tillige, at Forældrene ofte ere ligegyldige ved at afgjøre det vigtige Spørgsmaal, til hvilken Beskæftigelse og hos hvem Børnene andrings, og Intet have at støtte sig til, naar de finde, at der sker Børnet Uret. Ogsaa lige overfor det Offentlige vilde det være af Vigtighed, at Børnets og dets Forældres Ret og Arbeids givners Forpligtelse er bestemt. I Lighed med, hvad der i Sverrig og i andre Lande er foreskrevet, har Udvalget derfor troet at burde foreslaa, at skriftlige Overenskomster i alle saadanne Tilfælde skulle afsluttes. Udvalget har troet, at det vil være nødven-